

Procedura na wypadek zagrożeń zewnętrznych

I. Cel procedury

Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego wszystkich uczniów ze szczególnym uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz nauczycieli i pracowników obsługi i administracji na wypadek zagrożenia zewnętrznego.

II. Podstawy prawne uruchomienia procedury

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
2. Uchwała Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie „Narodowego Programu Antyterrorystycznego na lata 2015–2019”.
3. Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych.
4. Ustawa z dnia 17 lipca 2009 r. o zarządzaniu kryzysowym.
5. Ustawa z dnia 10 czerwca 2010 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
6. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej.
7. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.
8. Ustawa z dnia 8 kwietnia 2010 r. o ochronie zdrowia.
9. Ustawa z dnia 16 lipca 2009 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
10. Ustawa z dnia 8 października 2010 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

III. Przedmiot i zakres stosowania procedury

Procedura dotyczy stwierdzenia zagrożenia lub możliwości jego wystąpienia oraz symptomów wskazujących na podjęcie koniecznych czynności przez administratora obiektu, dyrektora (osób wskazanych) szkoły związanych z zapewnieniem uczniom i pracownikom szkoły bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Procedura określa sposób postępowania na wypadek:

1. Podłożenia ładunku wybuchowego.
2. Zagrożenia niebezpiecznymi środkami chemicznymi/biologicznymi.
3. Wtargnięcia napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią.
4. Groźby zamachu terrorystycznego.

IV. Uprawnienia i odpowiedzialność osób realizujących konieczne działania

1. Zespół zarządzania w sytuacji zagrożenia:
 - a) dyrektor szkoły – podejmuje czynności związane z sytuacją zagrożenia, wdraża obowiązującą procedurę, kieruje i zarządza procesami bezpieczeństwa w szkole, wydaje dyspozycje i polecenia pracownikom, powiadamia odpowiednie służby oraz kontroluje przebieg zastosowanej procedury;
 - b) wicedyrektor – pod nieobecność dyrektora szkoły lub w sytuacji jego bezpośredniego zagrożenia podejmuje czynności związane z sytuacją zagrożenia;
 - c) sekretarz – powiadamia odpowiednie służby pod nieobecność dyrektora i wicedyrektora szkoły, podejmuje czynności związane z sytuacją zagrożenia;
 - d) wyznaczeni nauczyciele: Marcelin Makowski, Jerzy Kosek, Piotr Nowak, Jakub Chojnacki, Beata Dudek, Mariola Plaza-Panewka, Łucja Dendys, Renata Pysz – wspomagają działania dyrektora szkoły w sytuacji zagrożenia, odpowiadają za przeprowadzanie ćwiczeń w przypadku określonych zagrożeń.
2. Za uruchomienie i anulowanie alarmu w szkole odpowiada dyrektor szkoły.
3. Decyzję o ewakuacji uczniów i pracowników podejmuje dyrektor szkoły.
4. Odpowiednie służby powiadamia dyrektor szkoły lub osoba, która zauważyła zagrożenie.

V. Sposób postępowania

Ad. 1 PODŁOŻENIE ŁADUNKU WYBUCHOWEGO

I. Zgłoszenie o podłożeniu bomby

1. Po ogłoszeniu alarmu i zarządzeniu ewakuacji zachowaj spokój.
2. Nie używaj telefonu komórkowego.
3. Upewnij się, że wszyscy uczniowie są w klasie (sprawdź w dzienniku liczbę uczniów obecnych na lekcji).
4. Ustaw uczniów w parach i przelicz.
5. Zadbaj o uczniów ze SPE.
6. Opuść z uczniami miejsce zagrożone wybuchem, przemieszczając się po wyznaczonych drogach ewakuacyjnych.
7. Udaj się na miejsce ewakuacji (kościół w Wapienicy) lub postępuj zgodnie z poleceniami osób dowodzących ewakuacją.
8. Sprawdź, czy wszyscy uczniowie doszli do wyznaczonego miejsca.
9. Powiadom rodziców o miejscu odbioru dzieci.
10. Po przybyciu odpowiednich służb na miejsce incydentu bombowego przejmują one dalsze kierowanie akcją.
11. Bezwzględnie wykonuj polecenia funkcjonariuszy.

II. Podejrzany pakunek, paczka na terenie szkoły

1. Nie dotykaj, nie przenoś podejrzaną paczkę.
2. Zabezpiecz miejsce i poproś uczniów o wycofanie się w bezpieczne miejsce.
3. Zachowaj spokój.
4. Nie używaj telefonu komórkowego w pobliżu podłożonego ładunku.
5. Powiadom dyrektora i osoby znajdujące się w pobliżu o zagrożeniu.
6. Po ogłoszeniu alarmu i zarządzeniu ewakuacji udaj się z uczniami na miejsce ewakuacji (kościół w Wapienicy) lub postępuj zgodnie z poleceniami osób dowodzących ewakuacją.
7. Zadbaj o uczniów ze SPE
8. Po drodze informuj o zagrożeniu jak największe grono osób znajdujących się w strefie zagrożonej.
9. Sprawdź, czy wszyscy uczniowie doszli do wyznaczonego miejsca.
10. Powiadom rodziców o miejscu odbioru dzieci.
11. Po przybyciu odpowiednich służb na miejsce incydentu bombowego przejmują one dalsze kierowanie akcją.
12. Bezwzględnie wykonuj polecenia funkcjonariuszy.

Ad. 2. ZAGROŻENIE NIEBEZPIECZNYMI SUBSTANCJAMI CHEMICZNYMI/BIOLOGICZNYMI

I. Rozlana substancja

1. Nie dotykaj i nie wąchaj podejrzanych substancji.
2. Nie sprzątaj proszku i nie ścieraj cieczy.
3. Zabezpiecz substancję, np. kocem lub częścią garderoby.
4. Zamknij okna.
5. Poproś uczniów o zabezpieczenie dróg oddechowych, np. poprzez zakrycie nosa i ust bluzą.

6. Wyprowadź uczniów z zagrożonego pomieszczenia.
7. Zamknij drzwi.
8. Udaj się z uczniami w bezpieczne miejsce.
9. Zaopiekuj się uczniami ze SPE i osobami poszkodowanymi.
10. Zawiadom dyrektora szkoły o zagrożeniu.
11. Nie opuszczaj budynku, oczekuj na decyzję dyrektora szkoły.
12. Dyrektor szkoły powiadamia o zagrożeniu pracowników i uczniów, nakazując pozostanie w salach lekcyjnych.
13. Po przybyciu odpowiednich służb przejmują one dalsze kierowanie akcją.

II. Rozpylenie gazu

1. Poproś uczniów o zabezpieczenie dróg oddechowych i oczu (nie trzeć oczu, nie przełykać śliny).
2. Otwórz okna i drzwi.
3. Ustaw uczniów w parach i przelicz.
4. Zadbaj o uczniów ze SPE.
5. Opuść z uczniami miejsce zagrożone, przemieszczając się po wyznaczonych drogach ewakuacyjnych.
6. Udaj się w miejsce ewakuacji (boisko szkolne).
7. Sprawdź, czy wszyscy uczniowie doszli do wyznaczonego miejsca.
8. Powiadom rodziców o miejscu odbioru dzieci.
9. Po przybyciu odpowiednich służb na miejsce incydentu przejmują one dalsze kierowanie akcją.
10. Bezwzględnie wykonuj polecenia funkcjonariuszy.

III. Przesyłka z podejrzaną zawartością w formie płynnej lub stałej (proszek, pył, galareta, piana itp.)

1. Nie dotykaj jej, nie otwieraj, nie wąchaj.
2. Zamknij okna.
3. Jeśli podejrzana przesyłka jest uszkodzona, przykryj ją delikatnie, np. kocem lub częścią garderoby.
4. Opuść pomieszczenie, zamykając je tak, aby nikt nie wszedł.
5. Powiadom dyrektora szkoły.

Ad. 3. WTARGNIĘCIE NAPASTNIKA Z NIEBEZPIECZNYM NARZĘDZIEM LUB BRONIĄ

I. Wtargnięcie napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią

1. Kiedy wejdą napastnicy, usłyszysz strzały i jesteś blisko tego zdarzenia, połóż się twarzą do ziemi i zakryj rękami głowę.
2. Jeżeli widzisz napastnika, nie uciekaj.
3. Uciekaj, kiedy wiesz, że ucieczka się powiedzie.
4. Po opuszczeniu budynku zawiadom odpowiednie służby.

II. Pozostanie w budynku – zabarykadowanie się

1. Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się i zabarykaduj.
2. Zamknij drzwi na klucz od środka.
3. Wycisz i uspokój uczniów.
4. Zaopiekuj się uczniami ze SPE i uczniami, którzy potrzebują pomocy.
5. Każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony.

6. Zasłoń okno, zgaś światło, wyłącz wszystkie urządzenia elektryczne.
7. Bądź poniżej linii okien, zejźdź ze światła drzwi.
8. Zejźdź z linii strzału, połoź się na podłodze.
9. Nie przemieszczaj się.
10. Jeźdźli padną strzały, nie krzycz.
11. Jeźdźli moźesz, powiadom odpowiednie słuźby.

III. Bezpośredni kontakt z napastnikiem

1. Wykonuj bezwzględnje polecenia napastnika, nie dyskutuj z nim.
2. Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np. telefon.
3. Poinformuj, że nie moźesz wykonać jakiegoś polecenia.
4. Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego.
5. Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika.
6. Nie zwracaj na siebie uwagi.
7. Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny.
8. Nie oszukuj terrorysty.
9. Uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu.
10. Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami.
11. Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów z jakimś poleceniem lub udzielić im pomocy.
12. Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty.
13. Nie próbuj po kryjomu wzywać pomocy.

IV. W przypadku działań antyterrorystycznych

1. Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów – moźesz zostać uznany za terrorystę.
2. Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom.
3. Połoź się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy.
4. Nie trzyj oczu w przypadku uźycia gazów łzawiących.
5. Bądź przygotowany na traktowanie ciebie jako potencjalnego terrorysty, dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona.
6. Po wydaniu polecenia wyjścia opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku.

Ad. 4. GROŹBA ZAMACHU TERRORYSTYCZNEGO – PODEJRZANIE ZACHOWUJĄCA SIĘ OSOBA NA TERENIE SZKOŁY

1. W przypadku zauważenia zagrożenia dyskretnie obserwuj podejrzenie zachowującą się osobę.
2. Podejmij współpracę z inną osobą (np. z innym pracownikiem szkoły), która powiadamia dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji.
3. Podejmij próbę nawiązania kontaktu (na odległość) w celu weryfikacji obcej osoby.
4. W przypadku stwierdzenia, że osoba stwarza zagrożenie, wycofaj się na bezpieczną odległość – udaj się w bezpieczne miejsce, zabarykaduj się w pomieszczeniu.
5. Po drodze informuj o zagrożeniu jak największą liczbę osób znajdujących się w strefie zagrożenia.
6. W przypadku braku informacji zwrotnej od osoby współpracującej o zaistniałej sytuacji powiadom odpowiednie słuźby oraz członków zespołu zarządzania w sytuacji zagrożenia.
7. Dyrektor szkoły lub wyznaczona przez niego osoba powiadamia o zagrożeniu pracowników szkoły znajdujących się poza terenem szkoły (np. wyjście edukacyjne).

Pracownicy ci nie wracają na teren szkoły do momentu, aż minie zagrożenie, o czym powiadamia ich dyrektor szkoły.

VI. Sposób przygotowania do ewakuacji

1. Podczas zajęć:

- a) sprawdź, czy wszyscy uczniowie są w klasie;
- b) ustaw uczniów w parach na trasie wyjścia do drzwi;
- c) osoby ze SPE poproś do przodu;
- d) przepuść przed osobą niepełnosprawną ruchowo strumień ewakuowanych;
- e) wydawaj krótkie i czytelne polecenia: „Wychodzimy na...”;
- f) zaprowadź uczniów drogami ewakuacyjnymi do wyznaczonego miejsca ewakuacji;
- g) sprawdź, czy wszyscy uczniowie doszli do wyznaczonego miejsca;
- h) powiadom rodziców o miejscu odbioru dziecka;
- i) podczas ewakuacji zachowaj ciszę, spokój i rozwagę.

2. Podczas przerwy:

- a) nauczyciele dyżurujący zajmują widoczną pozycję w rejonie swojego dyżurowania;
- b) na znak nauczyciela dyżurującego (podniesiona ręka) uczniowie gromadzą się wokół najbliższej znajdującego się nauczyciela;
- c) nauczyciele, którzy podczas danej przerwy nie pełnią dyżuru na szkolnym korytarzu, wspierają nauczycieli dyżurujących, kontrolują toalety;
- d) nauczyciele z uczniami opuszczają zagrożony teren drogami ewakuacyjnymi, udając się w wyznaczone miejsce ewakuacji;
- d) sprawdź, czy wszyscy uczniowie doszli do wyznaczonego miejsca.

VII. Sposób odczytywania sygnałów alarmowych

Sytuacja zagrożenia	Sygnal podstawowy	Sygnal alternatywny
Podłożenie ładunku wybuchowego	3 dzwonki	3 dzwonki ręczne
Zagrożenie niebezpiecznymi środkami chemicznymi/biologicznymi	3 dzwonki	3 dzwonki ręczne
Wtargnięcie napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią	informacja przesłana przez dziennik elektroniczny, wiadomość SMS	
Groźba zamachu terrorystycznego	informacja przesłana przez dziennik elektroniczny, wiadomość SMS	

VIII. Telefony alarmowe

- a) Policja: 997
- b) Straż Pożarna: 998
- c) Pogotowie Ratunkowe: 999
- d) Telefon alarmowy telefonów komórkowych: 112
- e) Pogotowie Energetyczne: 991
- f) Pogotowie Gazowe: 992
- g) Pogotowie Ciepłownicze: 993
- h) Pogotowie Wodno-Kanalizacyjne: 994
- i) Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego: 987
- j) Infolinia Policji (połączenie bezpłatne): 800 120 226
- k) SMS interwencyjny dla osób głuchoniemych: 723 986 112

IX. Sposób powiadamiania służb specjalnych

Wybierz jeden z ww. numerów. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora instytucji mów spokojnie, wyraźnie, postępuj według poniższych wskazówek:

- a) podaj miejsce zdarzenia i rodzaj zagrożenia;
- b) podaj liczbę napastników i opisz ich wygląd;
- c) podaj informacje o zagrożeniu życia i zdrowia osób przebywających w budynku;
- d) podaj liczbę ofiar, jeżeli takie były;
- e) podaj numer telefonu, z którego nadawana jest informacja o zdarzeniu;
- f) opisz najszybszą/najbezpieczniejszą drogę dojazdu do miejsca zdarzenia;
- g) podaj swoje nazwisko, pełnioną funkcję w szkole;
- h) po powiadomieniu nie odkładaj słuchawki do czasu potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia.

X. Zarządzanie na wypadek sytuacji kryzysowej

1. Personel działający w trakcie zagrożenia: wszyscy pracownicy, dowodzenie przejmuje zespół zarządzania w sytuacji zagrożenia.
2. Osoba odpowiedzialna za monitorowanie stanu zabezpieczeń przed osobami z zewnątrz:
budynek A: Lucyna Pielą,
Budynek B: Maria Białożył, Lucyna Jaworska
3. Zapoznanie z procedurami postępowania w sytuacji zagrożenia pracowników i uczniów.
Osoby odpowiedzialne: dyrektor szkoły (zapoznaje pracowników), wychowawcy (zapoznają uczniów).
4. Wyznaczenie i sprawdzenie kierunków i dróg ewakuacji. Osoby odpowiedzialne: inspektor BHP, kierownik gospodarczy.
5. Wyznaczenie i wyposażenie w środki pierwszej pomocy określonych pomieszczeń:
budynek A: 9 (dyżurka), 13 (biblioteka), 26 (gabinet nauczycieli wychowania fizycznego), 27 (pracownia komputerowa), 27A (pokój nauczycielski), 29 (gabinet pielęgniarki szkolnej), 32 (sekretariat), 36, 40C (gabinet pedagoga szkolnego);
budynek B: 0.2 (dyżurka), 0.6 (gabinet pielęgniarki szkolnej), 0.17 (gabinet nauczycieli wychowania fizycznego), 1.4 (pokój nauczycielski), 1.5C (sekretariat), 2.4C (pracownia chemiczna), 2.11 (pracownia komputerowa)
Osoby odpowiedzialne: dyrektor szkoły (wyznaczenie), pielęgniarka szkolna (wyposażenie).
6. Alternatywne miejsce ewakuacji: kościół w Wapienicy.
7. Źródła alarmowania: dyżurka, sekretariat (dzwonek ręczny).
8. Częstotliwość ćwiczeń w przypadku określonych zagrożeń: 1 raz w roku.
9. Osoba odpowiedzialna za zabezpieczenie dokumentów i planów szkoły, aby osoby nieuprawnione nie miały do nich dostępu: sekretarz szkoły.

XI. Obowiązki pracowników

1. Zapoznać się z rodzajami alarmów i nauczyć się ich rozpoznawania.
2. Zapamiętać rodzaje komunikatów ostrzegawczych i ćwiczyć je z uczniami.
3. Nauczyć się na pamięć numerów telefonów Służb Ratowniczych.
4. Uczestniczyć w ćwiczeniach posługiwania się technicznymi środkami alarmowymi.
5. Zapamiętać miejsca rozmieszczenia środków alarmowych i głównych wyłączników.
6. Zapamiętać miejsca schronienia na wypadek zagrożenia i braku możliwości ewakuacji.
7. Zapamiętać/zapisać numery telefonu do dyrektora szkoły, osób decydujących w sytuacji zagrożenia.
8. Przypominać sobie obowiązujące instrukcje i procedury w szkole.
9. Realizować programy profilaktyczne o zagrożeniach ze swoimi uczniami.
10. Alarmy w sytuacjach kryzysowych traktować poważnie i odpowiedzialnie.
11. Postępować zgodnie z obowiązującą procedurą.